

Intraveneuze antibioticatherapie met benzylpenicilline

informatie voor patiënten

INLEIDING

U gaat naar huis na een opname op een verpleegkundige dienst en heeft nog nood aan toediening thuis van intraveneuze antibiotica als behandeling van een bacteriële infectie.

U wordt behandeld met benzylpenicilline. Tijdens uw verblijf heeft uw arts, de verpleegkundige of de ziekenhuisapotheker u al mondelinge informatie gegeven over uw antibioticumtherapie. Deze brochure biedt een praktisch overzicht van de antibioticatherapie met benzylpenicilline. U vindt hier specifieke informatie over uw therapie, de toediening ervan, de mogelijke bijwerkingen en enkele raadgevingen. Vervolgens zetten we op een rij in welke gevallen u uw (huis)arts of (thuis)verpleegkundige moet contacteren.

De verderzetting van uw intraveneuze antibioticumtherapie thuis kadert binnen het zorgprogramma OPAT. **OPAT is de afkorting van de Engelse term 'Outpatient Parenteral Antimicrobial Therapy'.** Het gaat dus om de parenterale toediening van een antimicrobieel middel zonder dat de patiënt moet opgenomen worden in het ziekenhuis. 'Parenteraal' betekent dat de toediening niet via het maag-darmstelsel verloopt (bijvoorbeeld een tablet inslikken), maar op een andere manier, bijvoorbeeld door injectie of via een infuus.

Hebt u na het lezen van deze brochure nog vragen? Aarzel dan zeker niet ze te stellen. De arts, ziekenhuisapotheker of verpleegkundige geven u graag meer uitleg.

WAT IS BENZYLPENICILLINE?

Benzylpenicilline is een antibioticum voor de behandeling van een bacteriële infectie. Het werkt **bacteriedodend** door de aanmaak van de celwand van de bacteriën te verstoren.

WELKE DOSIS MOET U KRIJGEN?

U krijgt een dosis toegediend van **6 MIE (miljoen internationale eenheden), 12 MIE, 18 MIE of 24 MIE benzylpenicilline per 24 uur**, afhankelijk van de ernst en het type infectie.

Bij patiënten met een verminderde nierfunctie wordt de dosis aangepast op basis van de nierfunctie.

HOE WORDT BENZYLPENICILLINE TOEGEDIEND?

Benzylpenicilline wordt toegediend in de vorm van een **continu infuus, waarbij de toediening 24 uur duurt**.

De duur van de therapie is afhankelijk van het type infectie en afhankelijk van hoelang u in het ziekenhuis al antibioticumtherapie heeft gekregen.

De toediening gebeurt via een **elastomeerpomp (Infusor®, zie foto)**.

De Infusor® is een kleine, draagbare fles. Dat maakt dat u uw dagelijkse activiteiten voor een groot deel kunt blijven uitvoeren tijdens uw behandeling.

Meer informatie over de toediening via de elastomeerpomp vindt u in de brochure 'Infusor®' (www.uzleuven.be/brochure/700821).

WAAR WORDT DE THERAPIE TOEGEDIEND?

De therapie wordt opgestart tijdens uw verblijf in het ziekenhuis. De verderzetting van de therapie gebeurt thuis onder het zorgprogramma OPAT.

Uw thuisverpleegkundige zal dagelijks de Infusor® met het antibioticum thuis bereiden en aanschakelen aan uw katheter.

Meer uitgebreide informatie over de bereiding van de elastomeerpomp wordt bezorgd aan uw thuisverpleegkundige.

Het antibioticum en de nodige materialen voor de bereiding en de toediening van het antibioticum worden bij ontslag uit het ziekenhuis ter beschikking gesteld door de ziekenhuisapotheek.

In het geval van een langdurige thuisbehandeling met antibioticatherapie is het mogelijk dat niet al het materiaal voor de volledige duur van de behandeling in één keer kan meegegeven worden. Mogelijk moet u dan in de loop van uw thuisbehandeling een of meerdere extra pakketten met materiaal in de ziekenhuisapotheek in UZ Leuven komen ophalen.

Dat zal duidelijk naar u gecommuniceerd worden door het OPAT-team. U vindt de ziekenhuisapotheek op campus Gasthuisberg, via de Gele straat, poort 1, verdieping 2 (GE 1.2).

HOE WORDT DE THERAPIE VERDER OPGEVOLGD?

Uw behandelende arts oordeelt of en wanneer u opnieuw naar de raadpleging komt ter controle van de therapie, voor een bloedname en/of voor een klinisch onderzoek.

Bij de bloedname worden onder andere de volgende zaken gecontroleerd:

- **De ontstekingswaarden** in het bloed: ter controle van de therapie moeten de ontstekingswaarden in het bloed nagekeken worden.
- **De nierfunctie:** omdat benzylpenicilline voornamelijk via de nieren wordt uitgescheiden, moet de nierfunctie opgevolgd worden.
- De behandeling met benzylpenicilline kan invloed hebben op:
  - **het aantal bloedcellen en bloedplaatjes**
  - **het kaliumgehalte in het bloed**Waarschijnlijk ondervindt u daar zelf niets van. Dit wordt opgevolgd door de arts door middel van de bloedname.

HOE MOET BENZYLPENICILLINE WORDEN BEWAARD?

Niet-aangeprikte flacons van benzylpenicilline moeten bewaard worden in de originele verpakking, op kamertemperatuur (15-25°C) en op een droge plaats, buiten het bereik van kinderen.

Oplossingen van benzylpenicilline moeten altijd bereid worden net voor de toediening ervan.

WELKE MOGELIJKE BIJWERKINGEN KUNNEN OPTREDEN?

Sommige mensen hebben veel last van bijwerkingen, anderen dan weer niet. Het optreden van bijwerkingen heeft niets te maken met het effect van de behandeling. Aarzel niet uw (huis-)arts of (thuis)verpleegkundige te contacteren met uw vragen en eventuele onzekerheden.

De volgende nevenwerkingen kunnen voorkomen:

- Aderontsteking (rode, pijnlijke, gezwollen huid op de plaats van de ader) door de intraveneuze toediening
- (Jeukende) uitslag van de huid

WAT MET ANDERE MEDICATIE?

- Meld uw ziekenhuisarts en de ziekenhuisapotheker welke **andere geneesmiddelen**, vitaminen, voedingssupplementen enzovoort u gebruikt (zowel voorgeschreven door uw huisarts als middelen die u op eigen initiatief neemt).
- Meld **uw huisarts welke antibioticumtherapie** u krijgt voor de behandeling van uw infectie.

ENKELE RAADGEVINGEN

- Als u een gekende overgevoeligheid heeft voor bepaalde antibiotica, meld dit dan aan uw ziekenhuisarts. Benzylpenicilline dient namelijk met voorzichtigheid gebruikt te worden bij patiënten met een **gekende overgevoeligheid** voor penicillineachtige antibiotica.
- Ernstige **overgevoeligheidsreacties** kunnen zich uiten als huiduitslag (eventueel over het hele lichaam), jeuk, gevoel van benauwdheid, lage bloeddruk, koorts of rillingen, en het opzwellen van lippen, tong of keel.
- **Meet regelmatig uw lichaamstemperatuur**, bij voorkeur op hetzelfde tijdstip en het best 's avonds.

WANNEER EN MET WIE MOET U CONTACT OPNEMEN?

- ✓ Als u rilkooorts hebt (meer dan 38°C):
  - Meld u aan op de spoedgevallendienst.
- ✓ Als u symptomen vertoont van een infectie (koude rillingen, hoofdpijn, keelpijn, buikkrampen, branderig gevoel bij het plassen):
  - Neem contact op met uw huisarts.
  - Neem nooit op eigen initiatief geneesmiddelen als u vermoedt dat u een infectie heeft.
- ✓ Als u een reactie vertoont op het antibioticum zelf (tekens van een allergische reactie, huiduitslag):
  - Neem contact op met uw huisarts.
- ✓ Als u problemen hebt met de katheter (pijnlijke ader, roodheid, zwelling, warm gevoel en/of pijn rond de katheter):
  - Neem contact op met de thuisverpleegkundige en/of het OPAT-team.

NUTTIGE CONTACTNUMMERS

✓ OPAT-team van het ziekenhuis:

- Telefonisch: +32 16 34 32 74
(bereikbaar tussen 8.30 en 13 uur en tussen 14 en 17 uur op werkdagen)
- Via mail: OPAT@uzleuven.be. Uw vraag wordt zo snel mogelijk beantwoord, maar dit kan tot 48 uur duren. Deze mailbox wordt niet gelezen tijdens het weekend.

U vindt deze brochure ook op
www.uzleuven.be/brochure/701842.

© juni 2025 UZ Leuven

Overname van deze tekst en illustraties is enkel mogelijk na toestemming van de dienst communicatie UZ Leuven.

Ontwerp en realisatie

Deze tekst werd opgesteld door de ziekenhuisapotheek in samenwerking met de dienst communicatie.

Gevalideerd door de OPAT-werkgroep op 10 januari 2017.

U vindt deze brochure ook op www.uzleuven.be/brochure/701842.

Opmerkingen of suggesties bij deze brochure kunt u bezorgen via communicatie@uzleuven.be.

Verantwoordelijke uitgever
UZ Leuven
Herestraat 49
3000 Leuven
tel. 016 33 22 11
www.uzleuven.be

 mynexuzhealth

Raadpleeg je medisch dossier
via nexuzhealth.com
of download de app

